

Vaše značka 763/2018-014/3
Sp. zn. 4475/2018/VOP/SH
Č. j. KVOP-7994/2019
Datum 18. února 2019

Vážený pan
Ing. Miroslav Kupec
generální ředitel
České dráhy, a. s.
Nábřeží Ludvíka Svobody 1222
110 15 Praha 1

Vážený pane generální řediteli,

děkuji Vám za vyjádření k podnětu paní A. (dále jako „stěžovatelka“). Oceňuji přijatá opatření, která stěžovatelce umožní cestovat společně s asistenčním psem. Vzhledem k této skutečnosti nepovažuji za důležité posuzovat dosavadní postup Českých drah, a. s., z hlediska zákazu diskriminace. Dovolte mi však vyjádřit se k otázce rovného zacházení, zejména k otázce povinnosti přijmout přiměřená opatření pro osoby se zdravotním postižením, v obecné rovině.

K otázce rovného zacházení

Stěžovatelka namítala nerovné zacházení při využívání služeb Českých drah, a. s. (dále jen „ČD“). Stěžovatelka se cítila diskriminována z důvodu svého zdravotního postižení, konkrétně považovala za problematickou situaci, kdy byla nucena cestovat vlakem sama, bez asistenčního psa, jehož pomoci využívá (stěžovatelka se pohybuje pomocí invalidního vozíku). Přeprava asistenčních psů je obecně ve vlacích ČD možná, v případě stěžovatelky však byla problematická nakládka a vykládka psa. Stěžovatelka pravidelně využívá služeb ČD na trati, na které nejedí nízkopodlažní spoje. Asistenční pes stěžovatelky proto musel do vlaku vyskočit, následně z vlaku seskočit na nástupiště, což vzhledem k jeho velikosti a věku pro něj nebylo bezpečné. Zaměstnanci ČD odmítli při nakládce a vykládce psa asistovat a naložení psa pomocí zdvihací plošiny nebylo možné. Dle vyjádření pana B. totiž zdvihání asistenčního psa pomocí plošiny odporovalo technické dokumentaci a zaměstnanci ČD, kteří pomoc paní A. odmítli, tak jednali v souladu s technickou dokumentací. Stěžovatelka, která se obávala možného úrazu svého asistenčního psa, proto raději cestovala bez něj, což pro ni bylo značně nepraktické.

Podle § 3 odst. 2 antidiskriminačního zákona¹ má dopravce povinnost přijímat přiměřená opatření ve vztahu k osobám se zdravotním postižením, a to i v oblasti využívání služeb určených veřejnosti, kterou je také vlaková přeprava osob. Odmítnutí či opomenutí přijmout přiměřená opatření tak, aby mohla osoba se zdravotním postižením využít služeb určených veřejnosti, označuje antidiskriminační zákon za nepřímou diskriminaci.

Pro posouzení, zda v daném případě existovalo opatření, jehož přijetí by bylo přiměřené po ČD vyžadovat, jsem Vás požádala o zodpovězení otázek týkajících se možné diskriminace stěžovatelky a možností řešení její situace.

1 Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Informace poskytnuté Českými drahami

Dne 12. listopadu 2018 jsem od člena představenstva ČD Ing. Michala Štěpána obdržela odpovědi na všechny otázky, které jsem zaslala ČD za účelem prověření situace stěžovatelky.

Z odpovědí vyplývá, že jste u dotčených zaměstnanců provozu situaci prověřili a rozhodli jste se zapracovat do vnitřních norem a dopravních podmínek možnost nakládky a vykládky asistenčních psů pomocí zdvihacích plošin. Po oslovení výrobců plošin někteří z nich možnost zdvihání asistenčních psů pomocí plošin připustili. Oceňuji, že jste i u plošin, kde výrobce tento postup nedoporučuje, přijali riziko a umožnili jste nakládku a vykládku asistenčních psů. Toto opatření představuje pro osoby, které pomoc asistenčního psa potřebují, velký přínos a ulehčení při cestování vlakem, které je samo o sobě mnohdy problematické.

Také jste uvedli, že při předem objednaných přepravách zajistíte v rámci svých možností na nádražích asistenci při nástupu a výstupu asistenčních psů pomocí zdvihací plošiny. Manipulace s asistenčním psem a asistence zaměstnanců ČD při nástupu a výstupu psa do a z vlaku by tak neměla pro osoby se zdravotním postižením, které se pohybují pomocí invalidního vozíku, představovat překážku.

Závěr

Vážený pane generální řediteli, po přehodnocení přístupu ČD a příslibu odstranění problémů, se kterými se stěžovatelka potýkala, tento případ uzavírám. Opatření, která ČD přijaly, považuji za dostačující a přiměřená ve vztahu k osobám se zdravotním postižením.

Děkuji Vám za Váš ochotný přístup, velmi si vážím veškerých opatření, která ČD doposud přijaly za účelem zlepšení přístupu osob se zdravotním postižením k veřejné dopravě. Vězte, že rozumím Vaším původním obavám a problémům, které byly s vyhověním žádosti stěžovatelky spojeny. Proto oceňuji i převzetí odpovědnosti ČD za případné škody, které mohou vzniknout při zvedání pomocí plošin.

Dále mi dovolu, abych ocenila postup, který nastínil Ing. Štěpán, kdy, podle jeho vyjádření, ke dni 9. prosince 2018 do procesních postupů pro zaměstnance změny v přepravě osob se zdravotním postižením zapracujete a zajistíte přiměřené zveřejnění informací pro cestující. Je totiž nezbytné, aby i ostatní cestující, kteří se potýkají s podobnými problémy jako stěžovatelka, měli dostatek informací o možnostech, které nabízíte k usnadnění využívání služeb ČD a v oblasti přepravy obecně.

Děkuji Vám za spolupráci.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)